

Dr. Beeker

Empathie en sympathie

Een tijd geleden las ik een stukje over een studie die is gedaan onder 'hogere' zoogdieren. De vraagstelling was; zijn hogere zoogdieren in staat om behoudens empathie ook sympathie te tonen? De gedachte aan dit stukje speelde twee weken terug door mijn hoofd en dat laat me niet los.

Alvorens wat dieper op dat onderwerp in te gaan eerst even wat over de aanleiding: we hebben een nieuwe hond erbij; Kees, onze oudste hond, is bijna twaalf en dat is voor een Golden (non) Retriever een respectabele leeftijd. Ze tobt wat met haar gewrichten en loopt niet meer zo hard. Als een andere hond aan haar wil snuffelen, begint ze te blaffen, omdat ze bang is dat het pijn doet misschien. In ieder geval, mijn vrouw heeft mij, na weken hartverscheurende puppieplaatjes te hebben getoond, zo gek gekregen en dus zijn we sinds een paar weken de gelukkige eigenaars van een derde hond.

Door die hond lopen we nu op de meest onmenselijke tijdstippen (vroeg!) met de drie honden. Nu kwamen we onder aan de dijk, waar het een hondenloosgebied is, laatst voor de tweede keer een man met hond tegen. De hond wordt angstvallig aan de lijn gehouden en de man roept dreigend dat "als we die van ons niet aanlijnen, hij die van hem wel los laat en dan zullen we eens zien wat er gebeurt". De eerste keer was ik eigenlijk overdonderd en liet hem doorlopen, maar deze keer liep ik naar de man toe en stelde op rustige toon dat hij de hond inderdaad beter los kon

laten, dat gaat namelijk veel beter. Aangeliijnde honden kunnen best agressief tegen elkaar zijn, want ze kunnen namelijk wel empathie tonen en ook sympathie, maar in een hondenroedel is de sterkste de baas en dat is niet de hond aan de lijn.

Maar nu begon de baas van de hond te fulmineren, al scheldend trok hij de hond vooruit en maakte mij ondertussen uit voor een nauwelijks te reproduceren reeks van aangeboren en verworven ziektes, aangeboren afwijkingen en een scala van ondervormen in het dierenrijk. Ik was niet van plan om hem van repliek te dienen en liep dus rustig achter hem aan, hem ondertussen rustig en beschaafd vragend wat hem nou eigenlijk zo stoorde. De man stak snel een straat over en stak bij wijze van afscheid zijn middelvinger op.

Ik was eigenlijk helemaal uit het lood geslagen, het betrof hier toch een mens, de opperorde van de zoogdieren, en dat ook nog van middelbare leeftijd! Ik heb de man daarna niet meer gezien, voor mij had hij als opperzoogdier wel afgedaan, maar begon ondertussen wel te twijfelen aan dat eerder vernoemde onderzoek.

Want wat bleek in dat onderzoek? Olifanten en Chimpansees zijn, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Makaken, heel goed in staat tot het voelen van empathie en ze zijn ook nog eens in staat tot het tonen van sympathie! Empathie is in feite het ver-

mogen geraakt te worden door iets wat de ander wordt aangedaan, ik heb pijn en jij voelt dat ook een beetje.

Sympathie betekent dat je met dat gevoel iets doet ten behoeve van de ander, je kunt de pijn voelen en vervolgens, zoals een hond zijn baasje likt als hij verdriet heeft, kan jij een actie ondernemen om de ander te troosten of te helpen.

Makaken kunnen dat waarschijnlijk niet, een voorbeeld toont een groep Makaken waar-

bij de ouders de rivier oversteken en de jongeren achterblijven op de oever. Ze staan te roepen en te schreeuwen omdat ze ook over willen maar niet durven. De ouders wachten wel maar komen niet helpen. Wel empathie maar geen sympathie.

Voor mijn 'close encounter' was ik in de veronderstelling dat mensen per definitie tot beide emoties in staat waren, nu denk ik dat er onder mensen ook makaken voorkomen. En dat liet me dus niet los.

Jaco Beeker
www.drbeeker.nl
info@drbeeker.nl

Juffendag voor groep 6C van de Sint Jozefschool

Ideaal weer om je verjaardag lekker buiten te vieren. Maandag jl. vierden juf Maura en juf Lieke van groep 6C van de Sint Jozefschool hun verjaardagen. In de klas werden de cadeaus uitpakket en na wat gegeten en gedronken te hebben, werd de hele groep door behulpzame ouders afgezet bij eiland 1. Wat een feest: op een schooldag de hele dag doorbrengen met zwemmen, spelen en graven in het zand! Af en toe even op de handdoek om in te smeren, een broodje te eten en wat te drinken. Het was genieten. Op school nog een lekker ijsje als afsluiting van een geweldige dag.